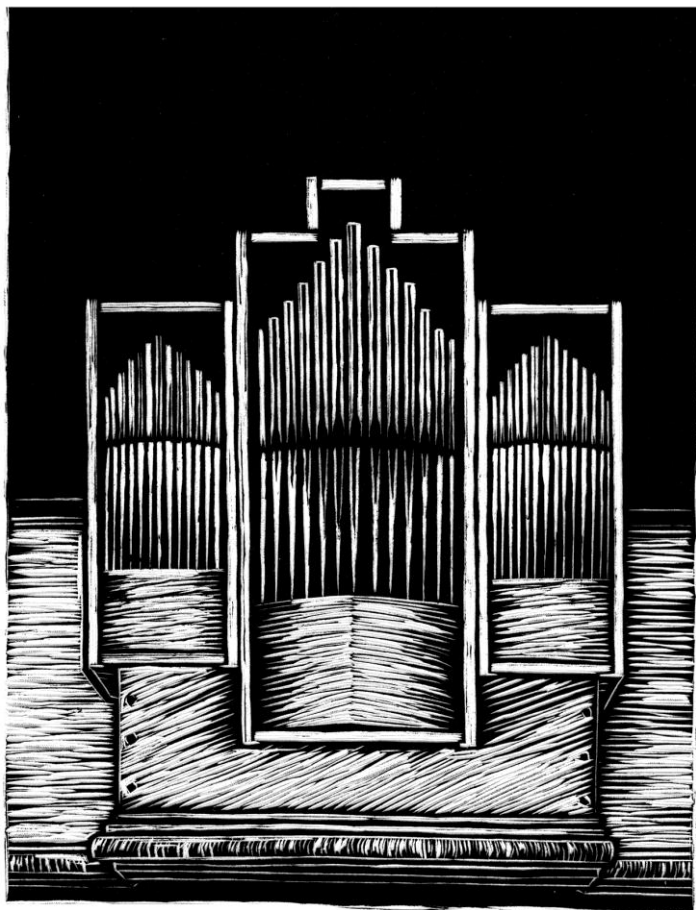

BRNEŇNSKY' EVANGELICKY' MEŠIČ'NIK

2/2011

SETKÁVÁNÍ

EVANGELICKÁ CÍRKEV V BRNĚ

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Brně I

Betlémský kostel, kostel J. A. Komenského (Červený kostel)
Opletalova 6, 602 00 Brno, tel: 542 211 453, 542 210 332
email: ccebrno1@atlas.cz, <http://www.cervenykostel.cz>
kazatelé: Jiří Gruber, senior a Olga Týdlitátová, farářka
seniorátní faráři: Jiří Šimsa a Marta Židková
kurátor: Václav Matoulek

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Brně II

Blahoslavův dům, Lidická 79, 602 00 Brno, tel: 541 212 469
email: brno-ii@evangnet.cz, <http://brno-ii.evangnet.cz>
kazatelé: Jaroslav Vítek a Ondřej Kolář, faráři
kurátor: Jaroslav Kučera

Farní sbor ČCE v Brně - Husovicích

Netušilova 26, 614 00 Brno, tel: 545 212 420
email: husovice@evangnet.cz, <http://husovice.evangnet.cz>
kazatel: Štěpán Hájek, farář
kurátor: Vladimír Zikmund, seniorátní kurátor

Farní sbor ČCE v Brně - Židenicích

Kostel Jílkova 74, fara Konečného 8, tel: 530 324 052
email: zidenice@evangnet.cz, <http://zidenice.evangnet.cz>
kazatelé: Pavel Kašpar, náměstek synodního seniora
Romana Špačková, farářka
kurátor: Miroslav Maňák, náměstek seniorátního kurátora

Diakonie ČCE – středisko v Brně

Hrnčířská 27, 602 00 Brno, tel: 549 242 279, 541 248 401
email: brno@diakoniecce.cz <http://brno.diakonie.cz>
ředitel: Jan Soběslavský

EVANGELICKÁ
AKADEMIE
BRNO

Evangelická akademie,

Vyšší odborná škola sociálně právní

Opletalova 6, tel: 542 221 741, email: vos@eabrno.cz

Střední zdravotní škola Evangelické akademie

Šimáčkova 1, 542 213 593, email: cszs@eabrno.cz,

<http://www.eabrno.cz>

ředitelka: Hana Svobodová

Setkávání – brněnský evangelický měsíčník. Ročník 2011 (XIII). Vydávají sbory Českobratrské církve evangelické Brno I a Brno II. Odpovědní redaktoři: Jiří Gruber, Jaroslav Vítek. Obálka Iva Tůmová. Registrováno pod číslem MK ČR E12109. Doporučená cena jednotlivého čísla 12 Kč. Roční předplatné 120 Kč, sponzorské 150 Kč. Redakce: 602 00 Brno, Opletalova 6. Vychází 10x ročně s finanční podporou statutárního města Brna.

Brno I

Po – Pá 9-12, St 15-17

Pondělí:

18:30 staršovstvo 7.2.

Úterý:

15:00 DD Věstonická

17:00 dětský klub

17:00 náboženství

19:00 příprava NŠ

Středa:

13:00 Diakonie

15:00 kavárnička

16:00 konfirmandi

18:00 kurz Beta

19:00 mládež

Čtvrtek:

10:00 klub otevřených

dveří

17:00 biblická hodina

Pátek:

18:30 pěvecký sbor

Neděle:

10:00 nedělní škola

11:00 setkání na faře

Brno II

Po – Pá 8.30-11.30

Pondělí:

18:30 staršovstvo 14.2.

Úterý:

19:30 setkání střední

generace

Středa:

13:00 Diakonie

18:00 biblická hodina

19:30 mládež

Čtvrtek:

16:00 vyučování dětí

16:00 konfirmandi

Sobota:

9:30 DD Kociánka

12.2., 26.2.

Neděle:

9:00 nedělní škola

10:00 setkání v Losově

sále

Brno – Husovice

Středa:

18:30 mládež

Čtvrtek:

18:00 biblická hodina

19:00 staršovstvo 10.2.

Pátek:

15:30 Husovičtí vřešťani

Neděle:

9:00 nedělní škola

10:00 setkání na faře

18:00 Desert 13.2.

Brno – Židenice

Úterý:

16:30 BH pro děti

19:00 starší mládež

Středa:

17:00 konfirmandi

19:00 BH Blansko

19:00 staršovstvo 9.2.

19:00 modlitba se zpěvy

z Taizé 16.2.

Čtvrtek:

17:30 mladší mládež

19:30 biblická hodina

Neděle:

9:00 nedělní škola

10:00 setkání

v modlitebně

18:30 pěvecký sbor

Brno I**Brno II****Brno – Husovice****Brno – Židenice****6.2. Pátá po Zjevení Páně**

BK Jiří Gruber
ČK Jiří Gruber
Rch Jiří Gruber

BD Ondřej Kolář
Kuř Jaroslav Vítek
13:45 Tiš Jaroslav Vítek

Hu Štěpán Hájek

Žd Pavel Kašpar, VP
BI Pavel Kašpar, VP

13.2. Šestá po Zjevení Páně

BK Jiří Gruber
ČK Jiří Gruber
skautská neděle

BD Alexandra Hausarová
Tiš 10:30 Ondřej Kolář

Hu Štěpán Hájek

Žd Pavel Kašpar
BI Pavel Kašpar

20.2. Devítník

BK Olga Tydlitátová, VP
ČK Olga Tydlitátová, VP
Rch Olga Tydlitátová

BD Jaroslav Vítek
Tiš 10:30 Ondřej Kolář
BD 19:30 nešpor

Hu Štěpán Hájek
Ma Štěpán Hájek

Žd v jednání
BI v jednání

27.2. První po Devítniku

BK Olga Tydlitátová
ČK Olga Tydlitátová

BD Ondřej Kolář
Tiš 10:30 Jaroslav Vítek

Hu Štěpán Hájek

Žd Pavel Kašpar
BI Jan Asszonyi

6.3. Druhá po Devítniku

BK Jiří Gruber
ČK Jiří Gruber
rodinná neděle, oběd
Rch Jiří Gruber

BD Jaroslav Vítek
Kuř Ondřej Kolář
Tiš 13:45 Ondřej Kolář

Hu Štěpán Hájek

Žd Pavel Kašpar, VP
BI Pavel Kašpar, VP

BK: Beřemský kostel v 8:30
ČK: Červený kostel v 10:00
Rch: Rychmanov v 14:15

BD: Blahoslavnýv dům v 9:00
Kuř: Kufim v 10:00
Tiš: Tišnov

Hu: Netušilova 26 v 9:00
Ma: Maloměřice, Borčky 7
DDS v 10:30

Žd: Židenice v 9:00
BI: Blansko v 14:00

Má to cenu se modlit?

Možná, že vám také přišla emailová příloha, která nám ukázala nesmírnou velikost a nádheru vesmíru, kterou se podařilo Američanům zdokumentovat díky fantastickému dalekohledu Hubble. Tento teleskopický přístroj o váze 11 tun byl vynesena na oběžnou dráhu v roce 1990. Nyní se nachází mimo naši atmosféru, krouží kolem Země ve výšce 593 km a je schopen zachytit obraz vesmírných těles z hloubky kosmu. Museli bychom vzít do ruky učebnice fyziky (a chtěla jsem říci „zopáknout si“, jaká je vzdálenost měřená ve světelných rocích apod.), ale od dob našeho mládí šel výzkum i názvosloví natolik kupředu, že pokud jsme laici, nemáme nárok pochopit, jak je to možné.

Můžeme žasnout nad nádhrou hry barev a světél zobrazených mlhovin a potěšit se zobrazením naší planety, kde lze rozpoznat obrysy světadílů, tak jak je známe, když otáčíme globusem. Autoři prezentace pro nás připravili též modelové zobrazení vesmírných těles ve zmenšeném měřítku, abychom si dokázali alespoň trochu představit vzájemné velikostní proporce. Naše planeta Země se stala tečkou, které jsme si povšimli, až když k ní kurzorem přibyla šipka. Doprovodné texty a sugestivní hudba, která jednotlivé obrázky provázela, splnily „své.“ Přesvědčivě ukázaly zanedbatelnost jednotlivého člověka a jeho problémů ve srovnání s vesmírným megaprostorem. V textu je to vyjádřeno slovy:

„My všichni se nacházíme na tomto titěrném bodě. Všechny naše války, všechny naše problémy, naše velikost a ubohost, naše celá technika, naše umění a pokrok, naše civilizace, naše fauna a flora, všechny rasy a náboženství, všechny vlády, země, státy, naše naděje, to je 6 miliard bytostí ve stálém pohybu“. S napětím jsem čekala, jaký text přijde na samotný závěr. A přišel: „Užij si pohled na svoji planetu, svůj svět, svůj domov, svoji Zemi, své město, svůj dům – je to to jediné, co naše děti po nás zdědí“ ...

Co vy na to? Také sdílíte pocit, že takto to přece není? Svět vznikl z vůle Boží, a že je tak fantasticky krásný a dokonalý, nás jen utvrzuje v jistotě, že se to nestalo náhodou. Zároveň věříme, že ani jeho konec nebude dílem náhody nebo vystupňované lidské zvůle. Nepodlehne tudíž skepsi, že jsme „nickou“ v mega vesmíru – vždyť nám zní v uších verše proroka Izajáše: „Neboj se, já jsem tě vykoupil, povolal jsem tě tvým jménem, jsi můj...“ Nebo z epištoly Galatským: Protože jste synové, poslal Bůh do našich srdcí Ducha svého Syna, Ducha volajícího Abba, Otče. A tak už nejsi otrok, nýbrž syn, a když syn, tedy z moci Boží i dědic.“ Pán Bůh se od nás nevzdálil na světelné roky, to jen nám to trvá někdy řadu roků, než k němu opět nalezneme cestu a začneme využívat té lidstvem nedoceněné šance, že mu v modlitbách můžeme předkládat své starosti, vyznávat svá selhání, obavy a úzkosti a tiše

Ilustrace na obálce: Iva Tůmová - Blahoslavův dům - varhany

čekat na jeho radu a pomoc.

Někdy se nám zdá, že Bůh příliš dlouho mlčí, a začínáme být netrpěliví. Máme také pochybnost, jak a za co se vlastně smíme modlit. Sv. Augustin k tomu řekl: „Dobrota našeho Pána se projevuje v tom, že nám často nedává to, co chceme, aby se nám dostalo toho, co bychom měli chtít.

Na závěr bych se ještě chtěla pozastavit u výroku, že svým potomkům nemáme co jiného nabídnout jako dědictví než planetu Zemi. Domnívám se, že věřící rodiče i prarodiče vědí, že skrze víru získaná nadčasová naděje je tou hodnotou, která svým významem převyšuje všechny „hmotné statky“. Udělat vše pro její posilování, šíření a povzbuzování je pro nás program na celý život. Kdo ochrání naše malé i dospělé děti před pocitem osamělosti, zklamání, stresu nebo až zoufalství? Který tým lékařů vymyslí medikamenty na ztrátu chuti žít, na apatii či lhostejnost? Víím, že neexistuje jednoznačné a rychlé řešení. Snad nás povzbudí opět sv. Augustin svým známým výrokem: „Dělej sám, co dokážeš, a modli se o to, co nedokážeš, a Bůh ti dá, abys to dokázal. Bože, ty jsi zde, i když mlčíš. Tobě vděčíme za celý vesmír, za nádheru slunce, hvězd, hor a moří. Je dobré, že tě známe, je dobré, že jsi.“

Jana Slámová

BYLO

Velbloudáři táhnou Betlémským kostelem

Letošní dětskou vánoční slavnost ovládl svět zvědavých velbloudářů. Učitelé NŠ s dětmi uvedli hru Tomáše Najbrta „Svět se mění“. Byli jsme opět svědky

každoročního zázraku, když se po sobotní rozpačité generální zkoušce, na níž byla přítomna půlka účinkujících, v neděli 19. prosince vylouplo svěží, s gusem zahrané představení, které neobvykle velký počet návštěvníků shromáždění odměnil potleskem. Roztomilé bylo vystoupení dětí předškolního věku – své říkání doplnily veselými hlásky zvonků. Čtvrtá adventní neděle v našem sboru byla pěknou branou k vánočním svátkům.

Olga Tydlitátová

Chanuka v Blahoslavově domě

V neděli 19. prosince minulého roku se v Blahoslavově domě - tuším, že poprvé od jeho založení - slavila židovská chanuka. Sedmiramenný svícen samozřejmě nesměl chybět. Celkový dojem kazil pouze farář, který si odmítl sundat evangelický talár a nechat si narůst plnovous. Ale i tak nám vánoční hra "Chanuka v Betlémě" hezky připomněla, na co čekali a na co nečekali lidé před dvěma tisíci lety v jednom zapadlém koutě světa.

Ondřej Kolář

Sci-fi v Židenicích

Při bohoslužbách na čtvrtou adventní neděli zahrály židenické děti vánoční hru Živý betlém s Křoviňáky od hronovského faráře Michala Kitty. Děj hry je

zasazen do předvánočního času v roce 2057. Právě probíhá schůze židenického staršovstva, na které se řeší problém Vánoc. Někoho napadne, že by se mohlo zahrát vánoční divadlo a že by se mohla poprosit rodina Umbabových z Afriky, kteří přijali křesťanství už v roce 2015. Velikánská rodina Umbabových podle bible a starého papírového betlému, který kdysi sboru věnovala sestra Slámová, nacvičí vánoční zvěst, která nakonec osloví i lidi v budoucnosti. Děkujeme všem malým hercům, kterých bylo letos třicet, od tříletých až po čtrnáctileté, za skvělé provedení.

Romana Špačková

Stínohra v Husovicích

Dětská vánoční slavnost se v našem husovickém sboru konala poslední adventní neděli, tedy 19. prosince. Tradiční doba konání, to jest v odpoledních hodinách, kdy je již venku tma, se nám letos hodila. Tma byla dokonce podmínkou úspěchu připravované vánoční hry, protože jsme tentokrát s dětmi nacvičili stínohru. Několik dětí si týden před vystoupením domů odneslo loutky (pastýře, ovečky, pejska a anděla), aby se je naučily vodit. Text hry nebyl náročný, důraz spočíval na vizuální stránce. Podstatnou součástí hry byl však také hudební doprovod, který obstarala druhá skupinka dětí jako pěvecký sbor a mládež v nástrojovém obsazení klávesy, flétna a dvoje housle. I když na nácvič, jako snad každý rok, nebyl dostatek času, hra se díky soustředěnému nasazení dětí velmi povedla, což diváci ocenili potleskem a žádostí o přídavek. Po divadle jsme si všichni společně zaspívali koledu a po

modlitbě se pod vánočním stromečkem rozdávaly dárky. Letošní vánoční slavnost všechny potěšila.

Dita Staňková

BIBLICKÉ ZAMYŠLENÍ

Podobenství o soudci a vdově (Lk 18,1-8)

Co to je za typ modliteb, v nichž je třeba nepřestávat a neochabovat? Druhú modlitby je hodně. Důležité jsou jistě všechny. V každém typu modlitby hrozí stagnace. V modlitbách děkovných, v chválách, v přímluvách. Možná je tu ovšem naznačeno, v kterém druhu modlitby je největší hrozba rezignace, vyhoření, otřesů víry. Kde je tedy skoro nutné znát předem rizika, a podobenství je možno přijmout jako prevenci.

O jaké modlitby tedy jde, v nichž především je třeba vytrvalosti? Pán Bůh je srovnáván s nespravedlivým pozemským soudcem, spíš s karikaturou soudce. Snad není nesprávné vyvodit, že jde tedy o modlitby, jež se obracejí k Bohu jako k dokonalému a spravedlivému Soudci. Jsou to úpěnlivé prosby o spravedlnost, zastání, prosazení práva, tam, kde jde člověku opravdu o hodně, kde ho nespravedlnost krutě souží a kde nemá mnoho prostředků, jak se sám spravedlnosti domoci. Jako ta vdova. Případně může člověk mít i nějaké ty pozemské prostředky k dobývání spravedlnosti, ale vzdává se jich, pokud by jejich vedlejším účinkem bylo rozmnožení nespravedlnosti, nechává tedy biblickým slovníkem řečeno pomstu Pánu.

Dále čteme, že to je modlitba vyvolených Božích. Což může znít našim uším provokativně. V celém podobenství jde o spravedlnost. A zrovna

vyvolenost se nám může jevit jako cosi extrémně nespravedlivého. Je to míněno tak, že Pán Bůh se zastane svých oblíbenců? A ti ostatní mají prostě smůlu? Jen v náznaku dvojí možné řešení: a) Když si u vyvolenosti začnu hrát s pojmy, pak se přes vybranost, vytríbenost, protřibenost dostanu až k ryzosti, pročištěnosti. Boží vyvolení – to jsou ti starozákonní ryzí, přímí, spravedliví. Pro klid duše můžeme z novozákonní perspektivy mluvit raději o ospravedlněných a očištěných, o těch, kterým Duch dává odlišit skutečná práva od domnělých práv, a tedy právem volají po zjednání práva. b) Domáhat se spravedlnosti zrovna na Pánu Bohu není nic samozřejmého. Takže vlastně všichni, kdo k němu volají, jsou ti, kdo se nechali zavolat, pozvat, takže teď vědí, jak a kam volat.

Modlitby, o něž především jde v podobenství, jsou modlitby typu Maranatha! Pane přijď, přijď brzy a zjednej právo! Aspoň tak si vykládám záhadný dodatek o příchodu Syna člověka na zem. Kterýžto příchod by taky prý mohl vyjít naprázdno, když při něm nebude nalezena víra. Snad že by víra oněch modlitebníků, na jejichž volání Syn člověka zareaguje, vyhasla zrovna v tu chvíli, kdy by byla konečně naplněna, takže by Syn člověka nenašel nikoho, kdo by ještě o spravedlnost stál, věřil v její existenci, dokázal ji přijmout? Asi jako kdyby soudce v podobenství konečně vdově vyhověl, ale ona by, usouzená, tou dobou propadla nenávratně šílenství. To je docela děsivá představa. I proto možná toto podobenství: neustávejte v modlitbách, neochabujte v důvěře, ať se to proboha nestane! Modlitba typu Maranatha taky tuší, že jsou křivdy, nespravedlnosti, začarované kruhy, pro něž není v rámci tohoto světa dokonalé nápravy, to až v tom světě přicházejícím.

Snad jde o modlitby velmi osobní a emocionálně angažované. Smiluj se nade mnou, Bože, neboť po mně šlape člověk... (Ž 56,2). Smiluj se nade mnou, Bože, neboť po mně šlape instituce, systém, neboť vidím pošlapávání důstojnosti a práva mých bližních a rve mi to vnitřnosti... A myslím, že sem patří i křik těch, kdo jsou zamotaní v bludných kruzích, nefunkčních vzorcích, do jejichž kola nebyli vpleteni jen vlastní vinou. Snaží se nenechat se přemoci zlem, ale přemáhat zlo dobrem, jenže ono se to nedaří a nedaří, okolnosti válčují a válčují...

A jsou to modlitby rizikové, protože u nich hrozí zdvojení nespravedlnosti. K soužení samému se připojí soužení nad nemožností dovolat se pomoci. Ona evangelijní obrana – křik do nebes, jako by narážela na zacpané uši. Žádná odpověď, žádný posun.

A tu podobenství radí: milí usouzení modlitebníci, vy žíznicí po spravedlnosti a vymotání ze sítí, vezměte rozum do hrsti: Viděli jste, jak ten gauner soudce nakonec povolil? Zjednal právo. A přitom to byl gauner nad gaunery ve stavu soudcovském! Jak by dokonalý a spravedlivý Soudce, k němuž se modlíte Otče náš, mohl neodpovědět, nezastat se vás! To přece odporuje zdravému rozumu, že by se na vás vykašlal. On odpoví. Ujme se vaší pře. Tak vytrvejte.

MODLITBA

Soudce všeho světa, Bože, Otče náš, osvěcuji náš rozum a cit, ať nám vždycky včas dojde, že ty odpovíš, když se tě budeme dovolávat v našich bolavých životních kauzách. Syť nás zkušeností své pomoci. Živ oheň našich modliteb, ať nikdy neuhasne. Amen.

Dagmar Oupická (*1981) je farářka ochranovského sboru při ČCE v Jablonci nad Nisou.

ČTYŘIKRÁT Z BRNA

Prostor našich bohoslužebných shromáždění

ČERVENÝ KOSTEL, tak jako každá budova, v sobě nese stopy doby, ve které vznikl. Bylo to krátce po protestantském patentu (1861), který dal evangelické církvi stejná práva a postavení, jež měla dosud pouze církev římská. Naši předkové se konečně mohli projevit jako „řádná“ církev a místo pouhé modlitebny bez věží, klenutých oken a zvonů si mohli postavit kostel se všemi obvyklými atributy. Jako projev náboženské tolerance jim bylo přiděleno lukrativní místo v prostoru právě zbouraných městských hradeb na místě křížení nově vznikajících městských bulvárů. Projekt připravil vídeňský architekt Heinrich Ferstel, později proslulý stavbou Votivního chrámu ve Vídni, který nese podobné rysy.

Symbolika kostela je založena na dvanácti sloupech, které nesou klenbu, podobně jako se církev opírá o svědectví dvanácti apoštolů. Mezi nimi stojí deset svícňů, podobně jako v jeruzalémském chrámu. Kazatelna je vyzdobena motivy čtyř evangelistů podle knihy Zjevení (orel, býk, lev a člověk). Původní krucifix na oltáři byl ještě před válkou nahrazen prostým dřevěným křížem, který je symbolem vzkříšení.

Luterské uspořádání včetně ohrádky, kde se klečelo při přijímání, zůstalo po převzetí českobratrským sborem nevyužité a fresky nad oltářem byly zakryty. Před několika lety byl ke kamennému vybavení (světlý mramor) zhotoven dřevěný stůl Páně a čtecí pult (bílé mořený dub). Na stole a na kazatelně jsou pokrývky, jejichž barva připomíná příslušnou část liturgického roku. Z křestní kaple byla před pěti lety do chrámové lodi přesunuta křtitelnice, protože křest dětí již není rodinnou slavností, ale součástí bohoslužeb. Před dvěma lety se též podařilo najít tři z šesti ztracených svícňů z oltáře, které nyní zapalujeme při každé bohoslužbě.

Před Vánocemi byla v interiéru po šedesáti letech odkryta pamětní deska, na níž jsou jména padlých členů sboru z doby první světové války. Polovina jmen je německá, polovina zní česky. Pod jmény je nápis, který v překladu zní: Nechtě nikdy nejsou zapomenuta jména těch, kteří pro národ a vlast položili život, neboť „láska nikdy nepřestává“.

Jiří Gruber

BLAHOSLAVŮV DŮM. Možná to způsobil jenom řetěz náhod. Možná chtěl stavitel před málem devadesáti lety skutečně „jenom“ vybudovat konferenční sál v připravovaném konferenčním centru evangelické církve v tehdejší zemské hlavní městě Brně – a pouze okolnosti mají na svědomí, že se sál začal používat jako bohoslužebný prostor, což trvá. Ať už to způsobilo cokoli, ve velkém sále Blahoslavova domu člověku nezbyvá, než všimnout si průčelí. To je přitom uspořádáno s nemilosrdnou symetrií: v podélné ose sálu, tedy v samém středu prostoru před průčelní stěnou, je stůl Páně, nevysoko nad ním kazatelna. Obojí je přitom opatřeno „výzdobou“ – jednoduchými křesťanskými symboly; jiné ozdoby ani ozdůbky tu nikde nejsou. Vystihuje to prostor pro obecenství Božího slova, pomáhá účastníkovi dát se zaujmout bohoslužebným děním. Vynalézavé barevné řešení interiéru je stále schopno (přestože už také má odslouženo málem čtyři desetiletí) soustředivému záměru pozoruhodně napomoci.

Jaroslav Vítek

KOSTEL V ŽIDENICÍCH. Interiér kostela ČCE v Židenicích sděluje, že je křesťanským kostelem. Vpředu je kříž, stůl Páně a jakýsi náznak kazatelny. Byl postaven ve funkcionalistickém slohu v r. 1935, koncem války byl zasažen při bombardování. Po válce byl opraven, funkcionalistický sloh interiéru nebyl zachován. Strop a balkon a také čelo kostela získalo dřevěné ostění.

V roce 1974 byl interiér upraven podle Zejfartova návrhu. Byl odstraněn původní stůl Páně a kazatelna, obojí v bílé barvě, a byly nahrazeny stolem – kazatelnou v jednom kuse. Na čelní stěnu bylo pověšeno pět poměrně velkých dřevořezb znázorňujících čtyři evangelisty a dobrého pastýře. Bylo také odstraněno původní osvětlení a nahrazeno čtvercovými světly na bočních stranách kostela. Do čela kostela byl postaven kříž.

V devadesátých letech, při malování kostela, byly dřevořezby, které dusily prostor kostela, sundány, kostel dostal světlejší barvy (návrh arch. Zory Zelené). V r. 1994 byl kostel prohlášen kulturní památkou.

Pavel Kašpar

HUSOVICKÁ MODLITEBNA vznikala postupně z bytů. Dnešní podoby nabyla v roce 2004, kdy byly probourány poslední vnitřní zdi a nahrazeny nosným sloupem. Vznikl tak jeden celistvý bohoslužebný prostor, který má momentálně kapacitu 106 míst k sezení. Výtvarné řešení je dílem brněnského výtvarníka Milivoje Husáka, který nejenže navrhl nový stůl a nové osvětlení, ale také vlastnoručně vybarvil nápisy na zdech. Texty těchto nápisů vybral husovický farář, jsou tři a mají evokovat víru, lásku a naději. Zvláštností prostoru je "galerie jednoho díla", kde vystavovali zatím Milivoj Husák, Jan Šimek a Petr Baran. Naše modlitebna není velká a z různých důvodů není ideální. Ti, kteří sem chodí pravidelně, chodí sem však rádi.

Štěpán Hájek

Hromnice

Vánoční období svátkem Tří králů skončilo i neskončilo. V lidovém podání končilo nedělí, kdy si církev připomíná křest Pána Ježíše, jinde zase až Hromnicemi. Ještě v mém dětství zůstávaly v kostelích a v domácnostech vánoční stromky (pokud neopadaly) a betlémy, které prodělávaly postupnou proměnu, až do Hromnic.

Do podrobně propracovaného systému svátku (evangelíci se někde drží daných perikop, jindy je opouštějí) patří i 1. neděle po Třech králich, připomínka křtu Páně. Její letošní datum je 9. ledna. Na východě je tento den spojován také se svatbou v Káni Galilejské. Jan křtil ty, kteří vyznávali své hříchy, v Jordánu. Jan Křtitel, aby se naplnila Boží vůle, pokřtil také přicházejícího Ježíše, když začínal své poslání. Písmo nám sděluje, že bezprostředně po Janově křtu sestoupil na Pána Ježíše Duch svatý v podobě holubice a Otec jej veřejně prohlásil za svého milovaného syna (Mt 3,16-17). Tradicí předpokládané místo křtů jsme chtěli v Izraeli vidět, nebylo to však možné, nachází se v sousedním Jordánsku.

Dle všeobecně užívaného kalendáře jsou 2. února Hromnice, název svátku je zavádějící a vychází jen z lidových zvyků, které se velmi liší od připomínky na Uvedení Páně do chrámu (L 2,22-39). Názvy svátku se několikrát měnily. Kalendáře ČCE ho neuvádějí vůbec, luterské kalendáře, CČSH a samozřejmě katolické ano. Jedná se o Mariino očišťování (po lidsku řečeno ukončení šestinedělí), kdy mohli, ba museli rodiče jít s dítětem do jeruzalémského chrámu. Prvorozený syn byl symbolicky obětován, vše prvorozené patřilo Bohu, což bylo spojováno s obětováním dvou hrdliček nebo holubat (Lv 12,8). I po křesťanských staletích měly jít někde prvorození synové na kněze a dcery do kláštera. V chrámu se setkali Josef s Marií a dítětem se starcem Simeonem, který měl ještě před smrtí spatřit Mesiáše; ten vzal dítě do náruče a chválil Boha, že jeho oči viděly spasení, které bude zjeveno pohanům. V chrámu prodlévala i stará vdova, prorokyně Anna, také ona k Marii, Josefovi a malému Ježíši přistoupila, chválila Boha a pak vyprávěla o tom dítěti všem, kteří očekávali vykoupení.

Lidové podání, o kterém si řekneme trochu více, zdomácnělo během mnoha generací především v římskokatolické církvi. Ještě na přelomu 5. a 6. století se stále zápasilo s pohanskými oslavami. Možná v týž den, o kterém píší, chodily průvody s pochodněmi a oběti pohanským bohům a křesťanství se nedařilo se podobných zvyklostí zbavit. Papež Gelasius I. (+496) se pokusil nahradit pohanské svátky novými křesťanskými oslavami. V našem případě Marii symbolicky doprovázel na konci jejího očišťování do chrámu průvod se

svícemi nebo loučemi. Tak se složitě dostáváme aspoň ke svíci. V tento den se světily a stále světily v kostelích svíce, které se dávaly k umírajícím nebo zemřelým. Zlidovělý název Hromnice se uvádí běžně v kalendářích a posvěcené hromničky měly také ochraňovat životy i domy před vražednými a ničivými blesky s požáry, které jsou často spojovány s ďábelskými silami. Odtud název Hromnice. Též český myslitel Tomáš Štítný psal: „ ...když hřímá, sluší se je (hromničky) rozžeti, aby tu nic hrom nemohl uškoditi“. Hrůza jistě ustoupila po vynálezu bleskosvodu. Na jižní Moravě jej vynalezl kněz Prokop Diviš roku 1754. Ovšem dodnes jsou bouřky pro lidi nebezpečné a známe i z minulých let zabití bleskem, např. dcery někdejšího židenického místokurátora, a pak dvojici bleskem usmrčených mladých lidí z našeho okolí, kteří se schovali před deštěm do kopky sena. Nedivme se, že se lidé po staletí báli hromů a věřili v zachraňující moc pověr.

K Hromnicím se vztahuje přísloví vyzporované v přírodě: Na Hromnice o hodinu více. Svátek Uvedení Páně do chrámu, lidově Hromnice, definitivně uzavírá i lidové Vánoce.

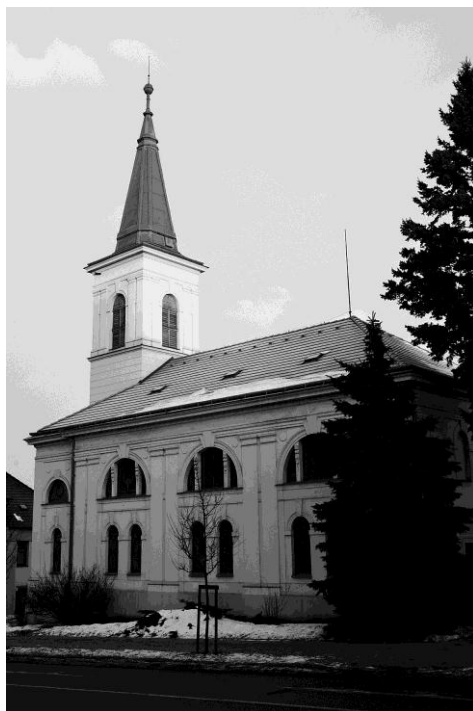
Jiří Novák

NAŠE SBORY

Třebíč

1. Úvodem: Když mne redakce Setkávání požádala o tento příspěvek, rozuměl jsem tomu tak, že nemám psát o bohoslužbách a dalších shromážděních, o účasti, o počtu členů a obvyklém sborovém životě, ale že se mám pokusit zachytit, co je tu charakteristické. To nelze jinak než velmi osobně. A tak se předem omlouvám, vyzní-li to někde jako chlubení. Nepochybně jsou věci, kterými se můj milovaný třebíčský sbor chlubit nemůže. A nakonec i to, čeho si považujeme, je pod soudem Božím. S tímto vědomím se pokusím povědět, co je pro třebíčský sbor charakteristické. Víím ovšem, že tyto věci nejsou jenom v Třebíči, podobné dění probíhá i v jiných sborech. Ale když o Třebíči, tak o Třebíči.

2. Stálým charakteristickým rysem je vazba na mateřský toleranční sbor v Horních Vilémovicích, velmi blízko máme

i k později ustavenému sboru v Jihlavě. V r. 1889 byla v Třebíči založena kazatelská stanice, záměrně budovaná tak, aby zde mohl vzniknout samostatný sbor. Od roku 1908 měli třebíčští evangelíci vlastního faráře, Lubomíra Tardyho, který jako diasporní kazatel dojížděl i do okolních středisek, od Moravských Budějovic až po Jihlavu. V r. 1910 byl v Třebíči otevřen nově postavený kostel. Samostatná farnost zde byla utvořena v roce 1920. V r. 1925 byla založena kazatelská stanice v Moravských Budějovicích, o rok později byly v Myslibořicích otevřeny sociální ústavy ČCE. V r. 1929 byl z dosavadní části třebíčské farnosti utvořen samostatný sbor v Jihlavě s kazatelskou stanicí Střížov. Přátelské vztahy k těmto místům dosud trvají, nejen kvůli rodové spřízněnosti.

3. Sbor má diasporní ráz, obě kazatelské stanice jsou však v úzkém vztahu k Třebíči. Bylo to dáno nejen osobou kazatelů, kteří se stejnou měrou věnovali všem střediskům, nýbrž také vzájemnými přátelskými (a namnoze i rodinnými) vztahy. Napomáhaly tomu i společné akce (sborové dny a dny kazatelských stanic s účastí sester a bratří z ostatních míst). Každé místo má svůj ráz. V Myslibořicích je činnost poznamenána už tím, že všechna shromáždění (s výjimkou soboty jsou bohoslužby, biblické hodiny nebo pobožnosti každý den) se konají v zámecké kapli a účastní se jich převážně obyvatelé Domova, ať už přijdou sami nebo je sem jiní členové sboru či ošetřovatelky přivezou. V Moravských Budějovicích jsme se po desíletí scházeli v domě na náměstí, který patřil rodině zakladatelů evangelické církevní práce v tomto městě, před několika lety dům koupilo město a nám byla dána k dispozici kaple Jana Nepomuckého (ne katolická, patří městu), vedle níž nám byl na náklady města postaven dům, ve kterém je přiměřená shromažďovací místnost a další potřebné vybavení. Každým tím prostředím je poznamenána i atmosféra místa, ať je to radost ze setkání, nebo přátelské prostředí.

4. Od 80. let jsou v třebíčském sboru dva duchovní. V první době to souviselo s tím, že místní farář byl zvolen nejprve seniorem Horáckého seniorátu a později členem synodní rady. Tak se zde postupně vystřídal několik vikářů; posléze a nejdéle zde v této funkci pracovala sestra Hana Najbrtová (nyní jako důchodkyně bydlí v Myslibořicích a podle svých možností tam koná pastorační službu). Aby mohla být středisku evangelické diakonie v Myslibořicích věnována soustředěnější péče, schválil jeden z minulých synodů, že třebíčský sbor bude mít dvě systemizovaná duchovenská místa. Máme tedy už po řadu let dva faráře, z nichž jeden je určen přednostně pro Myslibořice. Od září 2010, kdy byli za faráře zvoleni manželé Jana a Tomáš Potočkovi, je toto vymezení ještě výraznější: sestra farářka pracuje v Třebíči, bratr farář v obou kazatelských stanicích, přičemž většinu jeho duchovenské a pastorační práce zaberou přirozeně Myslibořice.

5. Jiným charakteristickým rysem sboru je snaha o otevřený vztah k okolí. Ve větší míře to začalo v době působení vikářů Tomáše Trusiny a Štěpána Hájka. Oba byli v kontaktu se skupinou mladých lidí, kteří nebyli nijak organizováni, ale spojoval je kladný vztah k netradičnímu umění, záporný vztah k oficiální ideologii, a v důsledku toho i zájem o to, proti čemu

komunistický stát bojoval, tedy o náboženství a církev. Tak začala neformální, ale pravidelná setkání s biblickým programem, který obstarávali vikáři. Pracovně jsme je nazývali „biblické hodiny pro nevěřící“ a staršovstvo je zaštitilo svým souhlasem, že se „prozatím“ konají v bytě vikáře. Pro tradiční sbor to bylo nemalým přínosem. Několik z nich dnes patří k nejaktivnějším členům třebíčského sboru. - Na to pak svým způsobem navázaly i po řadu let konané jarní a podzimní cykly „biblických hodin pro veřejnost“ s uvedením do bible, Apostolika i dějin reformace.

6. Do této souvislosti patří i jedna ještě dávnější historie, z konce šedesátých let, kdy se v třebíčském sboru vytvořila beatová skupina Calix, která se zaměřila na písničky mládeže a hudebně je zpracovávala s doprovodem tehdy netradičních nástrojů. Byli zvaní na dny mládeže i do vzdálenějších sborů. Tři z nich jsou už po léta třebíčskými presbytery, z jiného se postupem času stal v tomto kraji velmi respektovaný farář Československé církve husitské.

7. Se zpěvem souvisí i další: Už před řadou let se staršovstvo usneslo, že se při bohoslužbách jedna píseň bude zpívat ze zpěvníku Svítá. „Musí-li“ při bohoslužbách mládež zpívat klasické písně z evangelického zpěvníku, proč bychom i my nemohli zazpívat jednu „jejich“ píseň. A tak se zpravidla předposlední píseň zpívá z tohoto repertoáru, za doprovodu kytary, houslí, basy, flétny, podle toho, kolik muzikantů je přítomno (a před začátkem bohoslužeb se na to náležitě připraví). Zpívá celé shromáždění, žádné „mládež nám zazpívá“. Občas se tyto písně – je-li kytarový doprovod – zpívají i v kazatelských stanicích.

8. Před řadou let jsme zavedli adventní a pak i velikonoční „prozpěvování“. Řekla to jednou již zesnulá sestra Burešová, že když před Vánoci je vždycky tolik práce a povinností, proč prý bychom se aspoň jedno adventní odpoledne nemohli sejít a prostě zpívat. A tak jsme vymysleli „adventní prozpěvování“ a brzo k tomu přistoupilo i prozpěvování velikonoční. Je to pásmo velmi pečlivě (a dlouho předem) připravovaných písní, s řadou hudebních nápadů, které za doprovodu ještě více nástrojů (také klarinet, bubny, někdy i trubka) zpívají nejen „ti vpředu“, ale podle rozmnožených textů a not se přidává i celý kostel. Písně jsou prokládány krátkými úvahami či meditacemi. Povzbudivý je nejen počet, ale i okruh příchozích, který značně přesahuje sborový rámeček.

9. Projevem této otevřenosti je i adventní jarmark, který je připraven vždy na víkend před první adventní nedělí a při kterém prodáváme výrobky Diakonie, Charity i jiných podobných organizací (např. Jeden svět). Výtěžek se přirozeně celý odvádí příslušným organizacím. - V posledních letech se v našem kostele pravidelně koná i adventní koncert dětí z místní hudební školy.

10. Závěrem pokus o náboženský profil sboru: Biblický základ, společný všem dosavadním duchovním; důraz na společenství sboru i na ekumenickou otevřenost; pochopení pro rozmanité akcenty víry, od trošky odpovědnosti i za veřejné dění a životní prostředí až po motivy charismatické. Někteří bratři a sestry se scházejí ve skupince ke společným modlitbám, přitom však zůstávají sboru věrni. Charakteristická je i aktivita presbyterů a dalších laiků

(např. v křesťanské službě), také poměrně dobrá finanční obětavost (i desátky). A ještě bonbónek na konec: I když třebíčské bohoslužby začínají v nekřesťanskou hodinu (v 8.30), skoro pokaždé je tu několik maminek i s miminky v kočárku, a pak ještě spolu zůstanou. A potom ta naše varhanice: v sobotu se vdává a v neděli už sedí u varhan. (Pak se tím nechlubte!)

Jan Trusina

MUŽI ČESKÉ REFORMACE

Michael Weisse

O jeho původu a mládí víme velmi málo. Narodil se ve slezské Nyse kolem roku 1488 (od konce poslední války patří území Polsku). Pravděpodobně pocházel z vážené měšťanské rodiny. Další, co víme, je, že studoval na krakovské universitě a po studiu vstoupil do neznámého mnišského řádu ve Vratislavi (Wroclaw). Nezůstal tam a s dalšími dvěma přáteli klášter v zimě 1518 opustil. Důvod jejich odchodu neznáme. Mnohé podporuje domněnku, že byli životem v klášteře zklamáni, jako i jiní, kteří hledali opravdové křesťanské společenství. Na své pouti se postupně rozešli, každý se vydal jinou cestou.

Michael se po čase objevil v Litomyšli, kde tehdy působil významný sbor Jednoty bratrské. Nebylo to náhodou, učení i život bratří ho přitahoval. Představitel sboru Vavřinec Krasonický, člen úzké rady Jednoty, neznámého cizince nečekaně přátelsky přivítal, což jistě na příchozího hluboce zapůsobilo. Postavení hosta mezi bratřími, vzdělance, mluvícího latinsky, německy a polsky, nikoliv však česky, bylo od počátku nelehké, protože sbor tvořili jen prostí občané, snad s nejnižším vzděláním. Přesto se mu podařilo jejich zdrženlivost k sobě překonat a po tom, co se snažil naučit česky, se s prostými bratřími sžil. Důvěra Jednoty k němu rychle rostla, což dokresluje skutečnost, že už r. 1522 se stal představeným německé větve Jednoty ve sboru v Lanškrouně a později i ve Fulneku. Tyto sbory vznikly z potomků německých valdenských. Ti žili původně asi 90 km severovýchodně od Berlína. Tam v osmdesátých letech patnáctého století zažili kruté pronásledování, a právě Bratři je zachránili přestěhováním na Moravu.

Téhož roku byl také Weisse Jednotou vyslán spolu s Janem Rohem, pozdějším biskupem, k Lutherovi, aby jednali o otázkách sblížení, případně souladu učení reformátora a bratří. Během dvou následujících let došlo k několika setkáním. Ačkoliv ve většině otázek se obě strany shodly, k úplné dohodě nedospěly, nepodařilo se zcela vyřešit otázku pojetí svatě večeře Páně. R. 1531 byl Weisse vysvěcen na bratrského kněze a po roce byl zvolen do Úzké rady Jednoty. V tu chvíli nikdo netušil, jak krátký čas má Michael Weisse ještě na světě vyměřen. Zemřel za zvláštních okolností, po necelých dvou letech, ve věku 46 let. Tehdy pan Vojtěch z Pernštejna v Lanškrouně,

příznivec Jednoty, pozval k sobě na oběd zdejší kněze, katolického, a bratrského Weisse. Chtěl se jim pochlubit mimořádnou pochoutkou, připraveným vlčím masem. To však bylo pravděpodobně infikované a náказа se přenesla na hosty i hostitele. Zemřeli všichni tři.

Michael Weisse se zapsal do reformační historie hlavně jako skladatel duchovních písní. Ve funkci správce německých sborů Jednoty cítil hlubokou potřebu německých textů písní, neboť dosud všichni bratři používali jen bratrský zpěvník z r. 1519. Ten se také stal později předlohou pro německé vydání, když se Weisse rozhodl zpěvník přeložit. K přeloženým písním ještě přidal několik nových písní Martina Luthera. Německý zpěvník byl pak vytisknut r. 1531 v bratrské tiskárně v Mladé Boleslavi. Zpěvník byl zatím nejrozsáhlejší a pozoruhodný dosud neužívaným tematickým uspořádáním písní, a to jak podle církevního roku, tak i podle obsahu (chvalozpěvy, prosby, písně ke zvláštním příležitostem). Ke 157 textům písní je připojeno i 111 notových záznamů jednohlasých nápěvů. Weisse bratrské písně nejen přeložil, ale více či méně upravil, některé úplně přebásnil. Zpěvník se rychle rozšířil do Německa, kde písně ocenil i Martin Luther. Od té doby Weisseho písně nescházely v žádném nově vydaném německém evangelickém zpěvníku a zpívají se dodnes.

Ladislav Hájek

KNIHA

HHhH – Kniha s podivným názvem

Kdysi na konci sedmdesátých let minulého století si jeden můj mladý kolega postěžoval, že ho hrozně otravuje, když se pořád připomíná druhá světová válka. Že to prý začíná už ve škole a pokračuje to ve filmech a v knihách. Že mu to už leze krkem. Tehdy jsem mu řekla, že mně to nevadí, protože válka poznamenala celý můj život. Začala ve chvíli, když jsem šla do první třídy. Pamatuji se na červené dvojjazyčné plakáty, které dávaly na vědomí jména popravených, vždyť salvy z Kounicových kolejí doléhaly až na Sušilovu ulici, kde jsme tehdy bydleli, nezapomenu na průvody Hitlerjugend, která měla sídlo na rohu Kotlářské a Nové, v pozdějším Červeném kříži, a když jsem šla jednou do nedělní školy, tak odtud vyšel zrovna průvod dětí a výrostků s bubínky a píšťalami a nesli vlajku s hakenkrajcem. To se všichni na chodníku smekli zastavit a vzdát čest vlajce jako při hymně a muži museli dokonce smeknout klobouk, než průvod přešel. Tenkrát nějaký pán dole na Kotlářské nesmekl, i když se zastavil, a tak mladík, který šel před průvodem, přiskočil a tomu pánovi srazil klobouk s hlavy, při čemž mu dal facku. A zase se zařadil před průvod. Po atentátu na Heydricha to bylo ještě horší, ale to by bylo dlouhé, předlouhé vzpomínání. Tenkrát v sedmdesátých letech, tak jako už od Vítězného února i nadále, běžely v kinech jen samé sovětské válečné filmy s

komunistickou nabubřelou ideologií a tvrdilo se, že domácí odboj byl veden hlavně jen komunisty. Ale my pamětníci jsme věděli, že to nebyla pravda.

Jaké bylo mé překvapení, když jsem pod vánočním stromkem našla román mladého francouzského spisovatele o heydrichiádě. Řeklo by se, že je to námět už mnohokrát zpracovaný v románech, v literatuře faktu, ve filmu. Co ještě může autor skoro sedmdesát let po oněch událostech přinést nového? Laurent Binet pojal své vyprávění zcela netradičně, napsal román o sobě, píšícím román o události, která se mu jeví jako vrcholný čin evropského odboje druhé světové války. A dostal za něj právem Goncourtovu cenu 2010 za nejlepší románovou prvotinu, jednu z nejvýznamnějších evropských literárních cen. A tady je třeba pochválit i překladatelku Michalu Markovou i nakladatelství ARGO za bezodkladný překlad a následné vydání. Vždyť kniha s podivným názvem HHHH vyšla v Paříži jen rok předtím. Ten podivný titul byla původně zkratka pro text ukládaný v počítači a znamená Himmlers Hirn heisst Heydrich - tedy Himmlerův mozek se jmenuje Heydrich. Binet napsal dílo, které funguje jako román, aniž by překročilo hranice historicky doložených faktů. Jeho kniha nevstoupila na území fikce. Tak jak je podán titul knihy, tak vynalézavě, stručně a dramaticky je vystavěn celý román rozvržený do 257 kapitol, z nichž nejkratší má jen tři slova. Autor se vrací k operaci Anthropoid, zkoumá její přípravu, provedení i důsledky. Zaměřil se na trojici postav - na říšského protektora Čech a Moravy Reinharda Heydricha a dva vojáky, Slováka Jozefa Gabčíka a moravského Čecha Jana Kubiše, vyslané z Anglie, aby v odvetu za všechny oběti Heydricha popravili. Tyto postavy jsou vykresleny opravdu zevrubně. Není pochyb o tom, že Heydrich, autor konečného řešení židovské otázky, třetí muž v hierarchii Třetí říše, který se stal nejvyšším popravčím Himmlerova represivního aparátu a s přízviskem Řezník či Čechy nazývaný Blondatá bestie byl nebezpečný vrah. Po konečném vypořádání se s Židy měli na jejich místo nastoupit Češi. Ne nadarmo napsal Arnošt Lustig, že jeho nástupní řeč do protektorského úřadu by se měla na zahájení každého školního roku číst ve všech českých školách. Dnes můžeme jenom žasnout, že dva mladí muži, Gabčík a Kubiš, kteří si byli vědomi závažnosti úkolu, a bylo jim jasné, že při jeho plnění ztratí své životy, přesto do toho šli. Kromě těchto tří postav vystihl autor také věrohodně desítky dalších a výstižně vylíčil atmosféru doby, v níž se to událo.

Laurent Binet se narodil v roce 1972, je Pařížan, ale s velkým obdivem pro Prahu. Nějaký čas v Praze pobýval a jistou dobu také pracoval jako jazykový lektor armádních letců v Žilině a sbíral zde a v Česku materiál ke svému románu. Už jeho první práce Silné a slabé stránky našich sliznic, kterou vydal v roce 2000, je situována do Prahy.

Je s podivem, že Binet operaci Anthropoid objektivně historicky zařadil. Ještě dnes čeští mladí historikové často opakují lež komunistických dogmatiků, že atentát na Heydricha stál zbytečně národ moře krve, jako by si neuvědomovali, že tento úžasný čin dvou mladých mužů i boj sedmi parašutistů proti sedmi stovkám esesáků až do posledního náboje otevřely

jejich vlasti cestu ke vzkříšení Československé republiky v původních hranicích a posunuly zem mezi vítězné národy. Tragedie Lidic a Ležáků daly pak české jméno mnoha obcím v celém světě.

Doporučuji tuhle knihu s podivným názvem k přečtení. Pravda, je dosti drahá, stojí skoro čtyři sta korun, ale je pro všechny generace, a zvláště mladí lidé, kteří se narodili až po válce, poznají jedno z nejdůležitějších údobí našich moderních dějin.

Eva Šimková

BUDE

Setkání s Fedorem Gálem

na téma Problémy současné společnosti se plánuje na nedělní podvečer dne 13. února v 17 hod. v evangelickém sboru v Brně-Židenicích na Jílkově ul. Všichni jste srdečně zváni.

Jana Slámová

Seniorátní setkání zájemců o misijní činnost církve

Poradní odbor evangelizační a misijní brněnského seniorátu zve v sobotu 26. 2. 2011 na pracovní setkání se zájemci o rozvíjení misijního poslání církve. Pozván je Ludvík Armbruster, profesor na KTF UK, který nás seznámí se svými zkušenostmi z misie v Japonsku. Pro účastníky budou připraveny čtyři pracovní dílny: misie a média, misie mezi lidmi na okraji sboru, misie a děti, správa a budování sboru. Opletalova ul. 6, začátek v 9.00 hod.

Marek Zikmund

Kavárnička

- 2.2. Vystoupení mladých umělců z konzervatoře.
- 9.2. Bratr Jan Franců nás zve poznávat cizí kraje.
- 16.2. Cvičení v Sokole mělo velký společenský význam, jak se dozvíme od bratra Michala Doležela.
- 23.2. Co nového uslyšíme od bratra faráře Jana Pokorného?

Sborový rozhovor v Brně I

Na pondělí 28. února v 19 hodin svoláváme II. setkání laických spolupracovníků našeho sboru. Na základě výsledků ankety se zamyslíme, jak a kde by se mohl každý z nás zapojit do sborové práce, jak k tomu získat pověření a duchovní podporu. Setkání povede sestra Katka Rybáriková.

Milostné rituály velryb, projevy lásky u šimpanzů, namlouvání tetřeva hlušce. Dozvíme se toho tolik o zvířatech, ovšem existenci lásky a vášně u lidí nad 65 let odmítají média vzít na vědomí. DNEŠNÍ TABU SE JMENUJE STÁŘÍ.

www.OtevrenoSeniorum.cz

Diakonie
Československá církev evangelická

„Otevřeno seniorům“, hlásá Diakonie ČCE ve své kampani

V říjnu roku 2010 zahájila Diakonie ČCE ve spolupráci s agenturou Thamesdown dlouhodobou sociální kampaň nazvanou Otevřeno seniorům. Jejím cílem je změnit pohled většinové společnosti na seniory - jednak ukázat, že stáří a stárnutí má svoji kvalitu a cenu, jednak upozornit na fakt, že senioři jsou dnešní společností přehlíženi a podhodnoceni. Jsou to právě senioři, kteří tvoří nejpočetnější skupinu klientů, o něž Diakonie ČCE ve svých střediscích pečuje.

Zaměření kampaně je vystiženo v jejím názvu - Otevřeno seniorům. Chceme otevřít seniorům společnost, přístup jednotlivců i institucí. Tím, že otevíráme seniorům, otevíráme sami sobě.

Reklamní kampaň probíhá na území celé České republiky a k prezentaci plakátů jsou využívána tištěná média (např. Instinkt, Týden, Metro) i veřejné prostory (telefonní budky, MHD v Brně). Připravují se spoty v kinoreklamě a televizi. Několik pořadů, v nichž byla kampaň „Otevřeno seniorům“ představena, bylo také vysíláno v Českém rozhlase.

Již na počátku byla kampaň oceněna cenou Žihadlo 2010 za nejlepší reklamní kampaň s veřejně prospěšnou tematikou. Udělování cen každoročně pořádá společnost Neziskovky.cz. Více informací ke kampani naleznete na webových stránkách www.otevrenoseniorum.cz.

Kampaň bojuje proti „ageismu“, neboli věkové diskriminaci, která je dle internetového webu www.ageismus.cz definována jako ideologie založená na sdíleném přesvědčení o kvalitativní nerovnosti jednotlivých fází lidského životního cyklu. Projevuje se skrze proces systematické, symbolické i reálné stereotypizace a diskriminace osob a skupin na základě jejich chronologického věku a/nebo jejich příslušnosti k určité generaci.

Samotný pojem „stáří“ je přitom relativní, protože se neustále mění pohled na věkovou hranici, která jej určuje. V současnosti se oddaluje věk, kdy mladí lidé mají děti, což vede k tomu, že jejich rodiče budou považováni za seniory až ve vyšším věku.

Současní mladí lidé si jen těžko uvědomují, že sami také budou jednou staří. Proto v dnešní společnosti chybí úcta a respekt k seniorům; senioři si mnohdy připadají zbyteční, protože jim nikdo nevěnuje potřebnou pozornost. Jako první očekávají pomoc nejbližších - tj. rodiny, obracejí se na životního partnera, děti, ale mnohdy právě ti nejbližší nedokážou nebo ani nechtějí pomoci.

Člověk obdařený vyšším věkem bývá považován za Bohem požehnaného. Má mnoho životních zkušeností, které může s mladými sdílet, ne jeden byl ve

svém oboru odborníkem. To, že odejde do důchodu, neznamená, že ztratí zájem o zapojení do společnosti.

Tak jako existují „baby friendly“ organizace, tak pomalu vznikají také „senior friendly“ instituce, protože lidé si začínají uvědomovat, že nejen mládí, ale i stáří patří k životu. Seniorům jsou nabízeny lety balónem ve speciálně upraveném koši pro snadné nastupování, vznikl projekt Senior pasů, prodávají se telefony a technologie zohledňující potřeby seniorů... Jsou to první jiskřičky zapáleného ohně vstřícnosti k této přirozené etapě lidského života.

Lenka Strnadová, středisko Diakonie ČCE v Brně

CESTOVÁNÍ

Normandie a Bretaň - II

V předchozím čísle jsme s naším autobusovým zájezdem po Francii skončili v Mont-Saint-Michel, který je nyní v Normandii, dříve však patřil Bretani. Podél písčitého pobřeží, po kterém se za odlivu projíždějí turisté na koních, jsme dojeli k Saint-Malo. Toto město s bohatou historií bylo postaveno na ostrově v ústí řeky Rance. Jeho obyvatelé, často považovaní za piráty, koncem 15. století vyhlásili a několik let i udrželi nezávislou republiku. Opevněné město ovládalo obchod po řece Rance a vybíralo i mýta v kanálu La Manche. Jeho obyvatelé Malvíňané osídlili ostrovy v jižní Americe, dnes nazývané Falklandské nebo Malvínské.

Dnes je ostrov pevně spojen s pevninou. Historické jádro města s katedrálou sv. Vincence a hradem je obehnané hradbami, po kterých lze

město skoro celé obejít. Domy z 17. a 18. století jsou dnes většinou znovu postavené po čtrnáctidenním bombardování v roce 1944. Úzké uličky jsou plné turistů, proto je příjemnější si město prohlédnout při procházce po hradbách. Pro turisty je určena i replika historického škuneru kotvícího před branou. Město je také hrdé na svého rodáka spisovatele Chateaubrianda, jehož hrob je na blízkém ostrůvku v moři.

Asi 25 km proti proudu splavné řeky Rance se nad řekou v úzkém údolí tyčí město Dinan. Lze se toulat malebnými uličkami s převýšenými domy a sejít k dříve významnému přístavu. Po hradbách lze obejít část města, z věže s orlojem je toto město středověkého charakteru vidět celé. Svoji minulost si připomíná Svátkem hradeb, kdy je celé vyzdobeno a probíhají zde středověké turnaje, hostiny, trhy, procesí i ohňostroj.

Dál na západ na konci hlubokého zálivu leží přístavní město Morlaix s bohatou historií bojů s Angličany. Dnes v úzkém údolí vysoko nad městem se tyčí oblouky kamenného viaduktu hlavní železniční trati Paříž-Brest.

Zvláštností Bretaně jsou farní dvorce. Je to komplex kostelu, kalvárie a kostnice, vše obehnané zdí a bohatě zdobené – ukázka bretaňského katolictví silně ovlivněného keltskou minulostí. Předvádí bohatost kraje v předchozích stoletích. Navštívili jsme farní dvorec ve vesnici St-Thégonnec. V malém prostoru kolem dvora se tísní kostel, kostnice s božím hrobem a obloukem, stavby mají propracovanou bohatou barokní sochařskou výzdobu. Také interiér kostela zdobí oltář zachycující stovku křesťanských výjevů a mnoho svatých ve výklencích.

Severozápadní výběžek Francie se nazývá Finistère – konec země, dál už je jen pár ostrovů a za nimi oceán. Zajeli jsme na nejzápadnější Mys sv. Matěje. Zde do moře hledí Památník námořníků, kteří padli za Francii. Tvoří ho pylon a malé muzeum s fotografiemi a dokumenty. Vedle stojí zdi zřícenin benediktinského opatství, nad nimi je vysoký bílý maják, z kterého byl daleký rozhled do okolí. Malá písčiná pláž mezi útesy nás potom zlákala k osvěžení v chladivé vodě.

Centrem oblasti je město Brest. Rozlehlý členitý záliv spojený s mořem jen úzkým průlivem poskytuje ideální podmínky pro přístav. Je zde základna francouzské atlantické flotily a rozsáhlé suché doky pro opravu lodí. Samo město bylo zcela zničeno během šestitýdenního obléhání v roce 1944, proto zde kromě znovu postaveného působivého hradu z 15. století je jen poválečná výstavba. Hlavní bulvár byl zrovna zcela rozkopán, tak nás město trochu zklamalo. Zaujal nás však prostý betonový interiér kostela sv. Ludvíka postaveného na troskách starého kostela. Barevné vitráže dávaly vysokému prostoru působivé osvětlení.

Zpáteční cesta vedla přes pohoří Monts d'Arrée. Je to bezlesá vrchovina s nejvyšší horou Bretaně vysokou 384 m, pokrytou pichlavými keři a vřesem. Proto jsme raději zůstali na silnici a kochali se dalekými výhledy v zapadajícím slunci.

Jižní pobřeží Bretaně se pyšní jedinečným prehistorickým megalitickým komplexem. V Locmariaquer jsme obdivovali Velký menhir – žulový monolit, který se dříve tyčil do výšky 18,5 m nad zemí – obdivuhodná práce lidí před 6000 lety. Dnes leží rozlomen na čtyři kusy. O něco mladší Table des

Marchands je dolmen – pohřební komora, která je dnes rekonstruována do původní podoby. Dolmen byl vystavěn z kusů jiného staršího menhiru. V nedalekém Carnacu jsou zase vidět řady stojících kamenů táhnoucí se do dálky, celkem je jich několik tisíc. S Bretaní jsme se rozloučili jízdou po dlouhém úzkém skalnatém poloostrovu Quiberon: ze západní strany do něj buší vlny oceánu, na východní straně má písčité pláže.

Povinnou devítihodinovou zastávku řidičů autobusu jsme měli na prohlídku Paříže. Podívali jsme se do smutně proslulé věznice Conciergerie, odkud byli za francouzské revoluce odváděni lidé pod gilotinu včetně Marie Antoinetty; ukazují zde celu, ve které prožívala své poslední dny. Zajeli jsme si do předměstí Saint-Denis, kde je nádherná basilika: první významná stavba postavená v gotickém slohu. Je v ní pohřebiště králů; velkolepé náhrobky ukrývají ostatky (až na tři výjimky) všech francouzských monarchů panujících od 10. století do roku 1789.

Před známou katedrálou Notre Dame de Paris jsme měli sraz k návratu domů. Těšíme se na další zájezd, na kterém poznáme další část Francie.

Jan Franců

ZE STARŠOVSTVA

Brno I

Staršovstvo vyjádřilo uspokojení s průběhem bohoslužeb o vánocích a na přelomu roku. Zvláštní poděkování patří nedělní škole a pěveckému sboru Cantate Domino. Po náročných jednáních jsme obdrželi stavební povolení pro přípojku vody a kanalizace do Červeného kostela. V nejbližších dnech bude podána žádost o nové řešení vjezdu na Pellicově ulici. Velkou část schůze jsme věnovali přípravě volby poloviny staršovstva. K jejímu zahájení bylo třeba nejprve vylosovat jména sedmi presbyterů, kteří se vzdají svého mandátu a budou znovu kandidovat spolu s dalšími navrženými bratry a sestrami. Tak bude umožněno, aby napříště byla volena polovina staršovstva vždy po třech letech. Volby budou během sborového shromáždění 27. března v sále na Opletalově. Během ledna se sejdou komise stavební a finanční, aby udělaly plán a rozpočet na tento rok. V březnu (14.3.) bude podobně jako loni otevřená schůze staršovstva, kde budou moci členové sboru vznést své podněty a návrhy.

Jiří Gruber

LIDÉ VE SBORU

Brno I

3.2.	Jaroslava Muchová	79 let
3.2.	Simeon Romportl	80 let
4.2.	Ester Kamínková	80 let
5.2.	Eliška Musilová	20 let
5.2.	Jiří Smolař	77 let
9.2.	Josef Gracias	85 let
11.2.	Eva Ježková	60 let
13.2.	Věra Nohelová	73 let
15.2.	Jindřiška Jakubcová	83 let
15.2.	Luboš Muric	85 let
17.2.	Jaromír Chmelík	92 let
20.2.	Blahomíra Ryšavá	82 let
24.2.	Jaroslav Černý	77 let
26.2.	Alžběta Sedláčková	20 let
27.2.	Milan Bohatec	71 let
28.2.	Olga Čermáková	60 let
29.2.	Zdeněk Pilát	79 let

Brno II

1. 2.	Drahomíra Šafaříková	79 let
3. 2.	Věra Lipinská	85 let
3. 2.	Anna Pohanková	83 let
4. 2.	Jaroslav Marek	79 let
5. 2.	Marta Kučerová	77 let
6. 2.	Milada Ševčíková	88 let
8. 2.	Terezie Pospíšilová	82 let
10. 2.	Dáša Horáková	81 let
12. 2.	Věra Ondráčková	84 let
12. 2.	Jan Svoboda	20 let
14. 2.	Jana Štěrbová	50 let
15. 2.	Ludmila Malášková	87 let
16. 2.	Darina Stejskalová	81 let
18. 2.	Dagmar Dvořáková	85 let
19. 2.	Josef Váně	86 let
19. 2.	Noemi Zakopalová	81 let
19. 2.	Irena Pálková	50 let
21. 2.	Miroslav Pálka	50 let
22. 2.	Zdena Procházková	87 let
23. 2.	Martina Loubalová	40 let
26. 2.	Jan Socha	10 let
27. 2.	Miroslav Šimek	85 let
27. 2.	Marta Kompišová	78 let

Rozloučili jsme se:

3.2. Marie Bednářová, nar. 1919

5.2. Edita Poláchová, nar. 1946

**Požehnán buď Hospodin, který podle svého slova
dal odpočinití Izraeli, svému lidu.
Kéž je Hospodin, náš Bůh, s námi
jako byl s našimi otci!**

1 Královská 8,56

Brno II

Lednová schůze vyslechla krátkou rekapitulaci dění ve sboru ve vánočním a novoročním období. Na prahu vánoc se sympaticky projevilo, že přibývá dětí v nedělní škole, a po svátcích se zatím neprojevil úbytek. - - Rozsáhle bylo třeba zabývat se výhledem na nadcházející období. Čeká nás příprava rozpočtu pro sborové hospodaření. Staršovstvo je rovněž povinno připravit sborové shromáždění. Očekáváme, že i letos bude moci jednání sborového shromáždění proběhnout ve dvou kratších částech - znamená to menší nároky na čas účastníků. - - Staršovstvo rovněž pokračovalo v projednávání úkolu zajistit obsazení kazatelských míst ve sboru Brno II od konce léta příštího kalendářního roku, až skončí dohodnutá služba dosavadních farářů sboru. - - V nadcházejících týdnech přivítáme v Blahoslavově domě účastníky některých seniorátních setkání.

Jaroslav Vítek

Brno - Židenice

Na úvod jednání staršovstva jsme poděkovali všem, kteří se podíleli na programu ve sboru v adventní a vánoční době, především pak oběma farářům za úsilí vynaložené při pořádání dětské vánoční slavnosti, jež se podle ohlasů z různých stran opět mimořádně povedla. - Staršovstvo přivítalo novou grafiku sborových webových stránek i dva nové panely s fotografiemi z Blažkova, které zdobí kostelní chodbu. - V části věnované programu ve sboru jsme dlouho diskutovali o pátečních sborových setkáních a jejich budoucí podobě. Ukazuje se, že je zájem hlavně o témata bezprostředně spjatá s životem ve sboru a v církvi. - I letos se (mimo jiné) zapojíme do akce Noc kostelů a uspořádáme sborovou neděli a sborový výlet. - V nejbližší době by měla proběhnout odkládaná oprava porušené dešťové kanalizace kolem modlitebny a prasklého dešťového svodu na kostele.

Libor Švanda